

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS TARNYBA

PASVALIO MARI AUS KATILIŠKIO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS FINANSINIO AUDITO ATASKAITA

2008 m. vasario 20 d. Nr. A – 3
Pasvalys

IŽANGA

Pasvalio rajono savivaldybės kontrolieriaus 2007-05-17 pavedimu Nr. PA – 5 savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė atliko finansinį auditą Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje.

Audito tikslas – įvertinti įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2007 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Audituojamas subjektas – Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka), juridinio asmens kodas – 190626161, adresas – Vytauto Didžiojo a. 6/1, Pasvalys.

Audituojamu laikotarpiu Bibliotekai vadovauja direktorė Danguolė Abazoriuvienė, vyriausiąja buhalterė dirba Biruta Baronienė.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktos tvirtinti metinės Savivaldybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo ir dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto statistinių ataskaitų, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pateikiama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Bibliotekos pagrindinė veikla: formuoti universalų dokumentų fondą, atsižvelgiant į Pasvalio krašto istorines tradicijas, ekonominę ir kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją, gyventojų reikmes; dalyvauti formuojant Lietuvos bibliotekų fondą ir kuriant bibliotekų informacinę sistemą; kaupti krašto tyros spaudinių fondą, informaciją apie dokumentus, kraštiečių rankraštinių fondą, kitų dokumentų kopijas; rengti ir leisti savo krašto žmonėms skirtus bibliografinius darbus, kitus leidinius; organizuoti rajono gyventojų bibliotekinių ir informacinių aptarnavimų; rengti ir įgyvendinti vartotojų mokymo ir ugdymo programas, padėti jiems kuo efektyviau naudotis bibliotekos ištekliais ir paslaugomis; plėsti kultūros paveldo, meno suvokimo, mokslo pasiekimų pažinimo akiratį, sudaryti galimybę naudotis įvairių menų kultūros raiškomis, dalyvauti įvairiose bibliotekos vystymo programose. Bibliotekos struktūra: administracija, 5 skyriai, mobili biblioteka ir 32 filialai. Bibliotekoje dirba 71 darbuotojas, iš jų 6 - aptarnaujančio personalo.

Audituota 2007 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų įvykdymo 2008-01-01 balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita (forma Nr. 2), Debetinio ir kreditinio išiskolinimo 2008 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 6), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr.4).

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2007 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. T1 – 2 patvirtintame Pasvalio rajono savivaldybės biudžete Bibliotekai skirta 1338,8 tūkst. Lt asignavimų. Turtui įsigyti skirta 5 tūkst. Lt, išlaidoms – 1333,8 tūkst. Lt, iš jų 836,4 tūkst. Lt - darbo užmokesčiui. Asignavimai buvo tikslinti Savivaldybės tarybos 2007 m. liepos 11 d. sprendimu Nr. T1 – 96, 2007 m. lapkričio 28 d. sprendimu Nr. T1 – 204, 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T1 – 230. Po patikslinimų Bibliotekai buvo skirta 1347,1 tūkst. Lt asignavimų, iš jų turtui įsigyti – 5,0 tūkst. Lt, išlaidoms – 1342,1 tūkst. Lt, iš jų 837,2 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui. Biblioteka vykdė 3 programas: 4.1.2.1 „Viešieji darbai“; 8.2.1.1. „Kultūra“ ir 8.2.1.1. „Specialiųjų lėšų programa“. Bibliotekos direktorė 2007 m. vasario 5 d. visoms programoms patvirtino sąmatas. Tikslinant asignavimus buvo tikslinamos ir sąmatos.

2007 metais Bibliotekai iš Finansų skyriaus buvo pervesta 1346,0 tūkst. Lt, t.y. 99,9 proc. Savivaldybės tarybos skirtų asignavimų. Neperduota 1,1 tūkst. Lt specialiosios programos asignavimų kurie buvo sumažinti įstaigos negautomis pajamomis.

2007 metų Bibliotekos kasinių išlaidų struktūrą pagal ekonominę klasifikaciją sudaro: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo kasinės išlaidos 1096,6 tūkst. Lt arba 81,5 procento nuo visų išlaidų, prekių ir paslaugų naudojimo – 244,4 tūkst. Lt, arba 18,1 procento nuo visų išlaidų, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos -0,4 procento.

Biblioteka 2007 metų pabaigai turėjo turto (pradine verte) už: 889,3 tūkst. Lt –ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo; 965,7 tūkst. Lt – trumpalaikio; 14,4 tūkst. Lt – medžiagų ir 2,7 tūkst. Lt - piniginių dokumentų.

Įstaigos kreditinis įsiskolinimas per 2007 metus nuo 2,2 tūkst. Lt (metų pradžioje) padidėjo iki 8,9 tūkst. Lt (metų pabaigoje). Debetinės skolos metų pradžioje sudarė 0,6 tūkst. Lt, - metų pabaigoje – 2,2 tūkst. Lt.

Finansinis auditas atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Audito proceso planavimo etape buvo susipažinta su įstaigos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, susipažinta su audituojamo subjekto veikla, struktūra ir apskaitos sistema, nustatyti rizikos veiksniai, galintys įtakoti finansinę atskaitomybę.

Atlikus vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, nustatyta, kad dėl mažo įstaigos apskaitos darbuotojų skaičiaus nėra galimybės pilnai įdiegti vidaus kontrolės procedūrų, todėl nuspręsta atlikti tik savarankiškas audito procedūras. Pagal sudarytas audito programas atlikome savarankiškas audito procedūras šiose srityse: ilgalaikio turto, trumpalaikio turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų. Dalyvauta ilgalaikio turto ir trumpalaikio turto (dalinai) metinėje inventorizacijoje. Atliktas 2007 m. finansinės atskaitomybės sudarymo ir jos teisingumo vertinimas.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

PASTEBĖJIMAI

1. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 3 p. numato asignavimų valdytojui pareigą nustatyti ir tvirtinti vadovaujamos biudžetinės įstaigos... programos, jų sąmatas, neviršijant šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, tarp jų – išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui ir turtui įsigyti, sumų. Įstatymo 6 str. 1 p. suteikia asignavimų valdytojui teisę biudžetinais metais, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki atitinkamo ketvirčio pabaigos keisti patvirtintų jų vadovaujamų biudžetinių įstaigų...programoms numatytų biudžetų asignavimų pagal ekonominę klasifikaciją paskirtį ..., neviršijant patvirtintų tam tikrai programai bendrųjų asignavimų išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, sumų. Asignavimų sumos išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, yra maksimalios ir jų ekonomija gali būti naudojama turtui įsigyti. To paties įstatymo 7 str. 1 punktą nustato, kad asignavimų valdytojas atsako už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą *neviršijant* patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą.

Bibliotekoje programos 8.2.1.1. „Kultūra“ faktinės išlaidos viršija skirtus asignavimus:

- šildymui – 5,4 tūkst. Lt
- ryšių paslaugoms – 2,4 tūkst. Lt

Kituose išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniuose (komandiruočių, kvalifikacijos kėlimo) yra susidariusi nedidelė ekonomija.

2. Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 317 punktu nustatyta, kad sąskaita 001 „Išsinuomotas turtas“ skirta iš kitų įmonių, įstaigų ir organizacijų gauto pagal nuomos arba panaudos sutartis turto apskaitai. Šioje sąskaitoje turtas registruojamas sutartyse nurodyta verte pagal nuomotojus, panaudos davėjus ir turto objektus (nurodyti nuomotojo suteiktą ilgalaikio turto inventoriaus numerį).

Biblioteka yra sudariusi 28 panaudos sutartis su kitomis savivaldybės biudžetinėmis įstaigomis (mokyklomis, Pasvalio kultūros centru, seniūnijomis) dėl rajono kaimų ir Joniškėlio miesto Bibliotekos filialų naudojamų patalpų. Biblioteka į užbalansinę sąskaitą 001 „Išsinuomotas turtas“ neįtraukė ir 2007 metų finansinėje atskaitomybėje (forma Nr. 1, 80 eil.) neparodė minėtų pagal panaudos sutartis naudojamų patalpų. Panaudos sutartyse nenurodyta patalpų vertė, perdavimo – priėmimo aktų nėra, todėl mes negalėjome nustatyti, kokia verte ilgalaikis turtas turėjo būti užregistruotas užbalansinėje sąskaitoje 001 „Išsinuomotas turtas“ ir nurodytas Bibliotekos 2007 metų finansinėje atskaitomybėje (forma Nr. 1, 80 eil.).

3. Pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punktą, Savivaldybės nuosavybėn neatlygintinai perduodami valstybinės žemės sklypai, kuriuose yra statiniai ir įrenginiai, savivaldybių įsigyti (įsigijami) nuosavybėn pagal Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymą ir įstatymą „Dėl dalies valstybės turto priskyrimo ir perdavimo savivaldybių nuosavybėn“; o pagal to paties įstatymo 8 straipsnio 1 dalį, valstybinė žemė gali būti perduodama ir pagal panaudos sutartį laikinai neatlygintinai naudotis valstybės institucijoms, savivaldybėms, miškų urėdijoms, valstybinių rezervatų direkcijoms, valstybinių parkų direkcijoms, kitoms iš valstybės ar savivaldybių biudžetų išlaikomoms įstaigoms ...

Biblioteka naudojasi neįteisintu ir Savivaldybėje neapskaitytu žemės sklypu Vytauto Didžiojo aikštė 6/1, esančiu po Bibliotekos administraciniu pastatu.

4. Civilinio kodekso (toliau – CK) 2.53 straipsnyje nustatyta, kad juridinio asmens filialas yra struktūrinis juridinio asmens padalinys, turintis savo buveinę ir atliekantis visas arba dalį juridinio

asmens funkcijų. CK 2.54 straipsnis ir 2.66 straipsnio 1 dalies 8 punktas reikalauja filialų nuostatus įregistruoti Juridinių asmenų registre.

Savivaldybės tarybos 2005 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T1 – 272 patvirtintuose Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos nuostatuose (toliau – Bibliotekos nuostatai) nustatyta, kad Biblioteka turi filialus. Bibliotekos direktorės 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 53P patvirtintame pareigybių sąrašė patvirtinti 33 filialai. Bibliotekos nuostatų 26.3 punktu direktorė įpareigota tvirtinti skyrių ir filialų nuostatus.

Bibliotekoje filialų nuostatai nepatvirtinti ir neįregistruoti Juridinių asmenų registre.

REKOMENDUOJAME

1. Imtis priemonių, kad Bibliotekos valdomas ir naudojamas nekilnojamasis turtas (Pastebėjimų 2,3 punktai), kuris neapskaitytas balanse, būtų apskaitytas ir valdomas įstatymų nustatyta tvarka.
2. Užtikrinti, kad įstaigos programoms vykdyti reikalingi Savivaldybės biudžeto asignavimai būtų planuojami, skirstomi, naudojami ir apskaitomi teisės aktų nustatyta tvarka.
3. Užtikrinti, kad Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas apskaitoje būtų įregistruoti ir finansinėje atskaitomybėje nurodyti vadovaujantis įstatymais ir kitais teisės aktais.
4. Spręsti klausimą dėl Bibliotekos filialų juridinio įforminimo.
5. Nustatyti papildomas kontrolės procedūras, kurios užtikrintų Savivaldybės biudžeto asignavimų sąmatų laikymąsi, turto apskaitą, valdymą ir naudojimą teisės aktų nustatyta tvarka.

Įvertinę Bibliotekos 2007 metų trijų ketvirčių finansinę atskaitomybę, savo pastebėjimus Bibliotekai pateikėme 2007 metų spalio 16 d. raštu Nr. KS – 36 „Dėl audito metu atlikto išankstinio tyrimo“.

Pažymime Bibliotekos pažangą stiprinant vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą, diegiant naujas vidaus kontrolės procedūras ir dėkojame Bibliotekos darbuotojams už bendradarbiavimą bei pagalbą atliekant 2007 metų finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įgyvendinimą iki 2008 metų liepos 1 dienos prašome informuoti Savivaldybės kontrolieriaus tarnybą.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas - įteiktas Pasvalio Mariaus Katiliškio viešajai bibliotekai, kitas – Pasvalio rajono savivaldybės kontrolieriaus tarnybai.